

Försäkringsvillkor
Motor

| AKF-M 2021-04-01 v.2

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar är en del av Trygg-Hansa. Försäkringsgivare är Trygg-Hansa Försäkring filial, 106 26 Stockholm, Bolagsverket org.nr 516403-8662, filial till Tryg Forsikring A/S, Erhvervsstyrelsen CVR-nr 24260666, Klausdalsbrovej 601, DK-2750 Ballerup, Danmark

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3	I Särskilda villkor	17
Allmänna försäkringsvillkor	4	I1 Avställningsförsäkring	17
A Vem försäkringen gäller för	4	I2 Husvagnsförsäkring	17
B Var försäkringen gäller	4	I3 Årsförsäkring (snöskoter, motorcykel och EU-moped)	18
C Vad försäkringen gäller för	4	I4 Bil och motorcykel äldre än 30 år	18
D Generella aktsamhetskrav och åligganden	6	I5 Snöskoter	18
D1 Generella aktsamhetskrav	6	I6 Särskilt stöldskydd – personbilar som införts eller importerats till Sverige	18
D2 Räddningsåtgärder	6	I7 Särskilt stöldskydd – larm	18
D3 Reglering av skada	6	I8 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr	18
D4 Nedsättning av försäkringsersättning	6	I9 Särskilt stöldskydd – spårändarutrustning	18
E Trafikförsäkring	8	I10 Särskilt stöldskydd – motorcykel	19
E1 Försäkringsersättning enligt Trafikskadelagen	8	J Tilläggsförsäkringar	20
E2 Ersättning utöver bestämmelserna i Trafikskadelagen	8	J1 Hyrbil	20
E3 Självrisk	8	J2 Trafikolycksfall och Krishjälp	20
F Egendomsskydd	9	J3 Assistans	21
F1 Brand	9	J4 Kombi – Hyrbil, Assistans och självriskreduktion vid skadegörelse utförd av tredje man	22
F2 Glas	9	J5 Allrisk Bil	22
F3 Stöld	9	J6 Premierereduktion vid ofrivillig arbetslöshet	23
F4 Maskin	10	AB Allmänna bestämmelser	24
F5 Vagnskada	11	AB1 Avtalet och premien	24
F6 Ersättnings- och värderingsregler	12	AB2 Regler i särskilda fall	25
G Räddningsförsäkring	14	AB3 Ersättning vid försäkringsskada	25
G1 Persontransport	14	AB4 Kontakt och omprövning	26
G2 Fordonstransport	14	Begreppsförklaringar	28
G3 Undantag	14		
G4 Särskilda aktsamhetskrav	14		
G5 Självrisk	14		
H Rättsskydd	15		
H1 Vem försäkringen gäller för	15		
H2 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd	15		
H3 Vilka tvister försäkringen gäller för	15		
H4 Vilka brottmål försäkringen gäller för	15		
H5 Var försäkringen gäller	15		
H6 Vilket ombud du kan välja	15		
H7 Vilka kostnader försäkringen ersätter	15		
H8 Självrisk	16		
H9 Högsta ersättningsbelopp	16		
H10 Återkrav	16		

Sammanfattning

Här får du översiktligt veta vad som gäller för din försäkring. Det fullständiga försäkringsvillkoret följer efter denna sammanfattning. Längst bak i villkoret finner du ett antal definitioner och begrepps-förklaringar.

Gemensamt skaderegister för försäkringsbranschen

Personuppgifter som du lämnar till oss registreras och behandlas av oss för att vi ska kunna fullgöra våra skyldigheter gentemot dig som kund; vid bedömning av försäkringsansökan, administrering av försäkringsavtal, utredning av skadeärenden med mera. Personuppgifter kan för ovan nämnda ändamål komma att lämnas ut till, och även registreras i, ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Dessutom äger bolaget rätt att lämna uppgifter till Larmtjänst för utredning av oklara uppgifter och eftersökning av stulen egendom.

Försäkringsbrev

Ditt försäkringsbrev anger vad som är försäkrat och vilken omfattning försäkringsskyddet har. Det framgår även under vilken tid avtalet gäller och vad din premie är. Försäkringsbrevet och detta villkor anger tillsammans vårt åtagande.

Aktsamhetskrav och undantag

I villkoret framgår att du ska handskas med din egendom på ett visst sätt. Det kan till exempel gälla kravet på att inte vara alkoholpåverkad när du framför fordonet eller att se till att ditt fordon inte är belagt med kör- eller användningsförbud. Det kan vara klokt att redan nu läsa de generella aktsamhetskraven, avsnitt D1, och vid varje avsnitt under rubriken Särskilda aktsamhetskrav, så att du vet vilka krav vi ställer på dig. Följer du inte aktsamhetskraven kan ersättningen minskas eller helt utebli.

Försäkringen har även vissa generella undantag, till exempel om du tävlar eller tränar inför tävling med fordonet eller kör fordonet på en motorbana (se avsnitt C Vad försäkringen gäller för).

Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare och ägare till fordonet.

Försäkringen gäller dock endast om du är fordonets verkliga civilrättslige ägare och huvudsaklige brukare, det vill säga försäkringen avser endast ditt lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare, ägare och huvudsaklig brukare till det försäkrade fordonet. Läs mer under avsnitt A (Vem försäkringen gäller för).

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna Kort-systemet och vid transport mellan dessa länder. Läs mer under avsnitt B (Var försäkringen gäller).

Vad försäkringen gäller för

Fordonsvillkoret gäller för privat bruk av försäkrad personbil, lätt lastbil, husvagn och lätt släp (med totalvikt under 2 000 kg).

Taxi- bud- eller uthyrningsfordon omfattas inte av försäkringen. Försäkringen gäller inte vid privat uthyrning eller utlåning mot betalning. Försäkringen gäller inte heller på motorbana eller under tävling eller träning för tävling. Läs mer under avsnitt C (Vad försäkringen gäller för).

Högsta ersättning

För viss egendom och vissa händelser är ersättningsbeloppet begränsat. Det gäller exempelvis ljud-, bild-, och navigationsutrustning och monterade däck utan hjullås vid stöld samt rättskydd. Högsta ersättningsbelopp är specificerade i villkoret och i försäkringsbrevet.

Självrisker

Vid varje skadetillfälle får du själv stå för den första delen av kostnaden – självrisk, (se avsnitt C3 Självrisker).

Allmänna försäkringsvillkor

A. Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare och ägare till fordonet.

Försäkringen gäller dock endast om du är fordonets verkliga civilrättslige ägare och huvudsaklige brukare. Det vill säga försäkringen avser endast ditt lagliga ekonomiska intresse som försäkringstagare, ägare och huvudsaklig brukare till det försäkrade fordonet. Detta innebär att om du tecknar försäkring för fordonet även om någon annan än du äger det eller är huvudsaklig brukare av det, kan du bli utan ersättning vid skada (till exempel stöld och vagnskada).

Trafikförsäkringen gäller också enligt trafikskadelagen för den som drabbas av skada i följd av trafik med fordonet.

Rättsskyddsförsäkringen gäller även för fordonets förare.

Räddningsförsäkringen gäller även för passagerare i fordonet.

Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren (intill säljarens återstående fordran). Har du hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

B. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller i de länder som är anslutna till det så kallade Gröna Kort-systemet och vid transport mellan dessa länder. I vissa av länderna krävs dock internationellt försäkringsbevis, grönt kort, vilket vi utfärdar på begäran. Därför ska du alltid kontakta oss när du ska resa utanför Norden. Vid resa utanför Norden ska du också ta med fordonets registreringsbevis.

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

Avställningsförsäkring enligt avsnitt I1 gäller bara i Sverige.

C. Vad försäkringen gäller för

Fordonsvillkoret gäller för privat bruk av följande fordon (under 2000 kg):

- personbil
- lätt lastbil
- husvagn
- lätt släp med totalvikt
- motorcykel
- moped
- EU-moped
- snöskoter

Taxi- bud- eller uthyrningsfordon omfattas inte.

Försäkringen gäller inte för:

- skada som sker då fordonet används under tävling, träning för tävling, under tävlingsliknande former (till exempel "street race" eller rally), vid hastighetskörning eller liknande ändamål
- skada som sker då fordonet används på motorbana eller liknande, oavsett om området är inhägnat eller ej. Med motorbana avses till exempel Anderstorp, Gotland Ring, Mantorp, Nürburgring med flera
- skada som sker vid privat uthyrning eller utlåning mot betalning.

C1 Hur du kan kombinera din försäkring

Du kan försäkra ditt fordon med olika omfattning. Vad som ingår i din försäkring framgår av ditt försäkringsbrev. På nästa sida kan du se vilka olika omfattningsalternativ som finns.

C2 Egendom som är försäkrad

Försäkringen (utom trafikförsäkring) omfattar följande egendom:

- det fordon som anges i försäkringsbrevet och sådan utrustning som fordonet seriemässigt kunde levereras med i samband med tillverkning
- fast monterat tillbehör till fordonet, det vill säga utrustning i eller på fordonet som hör till fordonet och som kan anses vara normalt för ett sådant fordon. För ljud-, bild- och navigationsutrustning gäller dessutom att den ska vara konstruerad att endast användas i fordonet
- avmonterad fordonsdel eller tillbehör, om inte annan del eller tillbehör monterats i dess ställe. För personbil, lätt lastbil, husvagn och lätt släp omfattas dock en extra uppsättning hjul utöver de som finns på fordonet.

Egendom som inte är försäkrad:

- mobiltelefon och lagringsmedia som dvd/cd-skivor
- utrustning och tillbehör som det enligt lag är förbjudet att använda
- hjälm och annan personlig skyddsutrustning om du inte vid samma skadetillfälle också har drabbats av personskada
- ljud-, bild och navigationsutrustning som inte är fast monterad och kan användas utanför fordonet, till exempel GPS, bärbar musikspelare, mediaspelare eller surfplatta
- utrustning som inte hör till fordonet eller kan anses normalt för det.

C3 Självrisiker

Självrisiken är din del av skadekostnaden. Grundsjälvrisiken framgår av ditt försäkringsbrev. Ibland gäller särskilda självrisiker. Detta anges under respektive avsnitt i detta villkor eller i ditt försäkringsbrev.

C1. Hur du kan kombinera din försäkring.

Fordon	Helförsäkring		Halvförsäkring		Trafikförsäkring	Avställningsförsäkring
Personbil och lätt lastbil	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Maskin Räddning Rättsskydd Vagnskada	Tilläggsförsäkring Trafikolycksfall och krishjälp Hyrbil Assistans Kombi Allrisk Bil	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Maskin Räddning Rättsskydd	Tilläggsförsäkring Trafikolycksfall och krishjälp Hyrbil Assistans Kombi Allrisk Bil	Trafik	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd Begränsad vagnskada
Husvagn	Egendom Brand Glas Stöld Ansvar Rättsskydd Vagnskada		Egendom Brand Glas Stöld Ansvar Rättsskydd			
Släpvagn	Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd Vagnskada		Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd			
Motorcykel	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Räddning Rättsskydd Vagnskada		Trafik Egendom Brand Glas Stöld Räddning Rättsskydd		Trafik	
Snöskoter	Trafik Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd Vagnskada		Trafik Egendom Brand Glas Stöld Rättsskydd		Trafik	
EU-moped	Trafik Egendom Brand Stöld Rättsskydd Vagnskada		Trafik Egendom Brand Stöld Rättsskydd		Trafik	
Moped					Trafik	

D. Generella aktsamhetskrav och åligganden

D1 Generella aktsamhetskrav

För att du ska få full ersättning om en skada inträffar krävs att du följer de aktsamhetskrav och föreskrifter som finns. För försäkringen gäller dels generella aktsamhetskrav (se nedan) och dels särskilda aktsamhetskrav för vissa skadehändelser, som då anges under respektive hänförligt avsnitt i villkoret samt under avsnitt I (Särskilda villkor).

Som generella aktsamhetskrav gäller att:

- föraren inte är straffbart påverkad av alkohol, narkotika, läkemedel eller annat berusningsmedel
- föraren har det körkort och den ålder som krävs för att köra fordonet
- fordonet inte används om körförbud meddelats eller inträtt. Vid inträtt körförbud gäller dock försäkringen för kortaste vägen till närmaste verkstad eller besiktning
- fordonet inte används för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning
- avställt fordon inte brukas
- fordon som är belagt med användningsförbud inte brukas
- fordonet inte har befunnit sig utomlands i mer än 182 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar
- installationer och montering ska vara fackmässigt utförda och att tillverkarens, leverantörers eller installatörers anvisningar för användande, installation, skötsel och underhåll följs.

Om aktsamhetskrav inte följs:

Om du bryter mot något av ovanstående aktsamhetskrav gör vi normalt avdrag med 100 % på ersättningen. Beträffande installationer och montering under punkt 6 så beräknas istället avdraget enligt huvudregeln i avsnitt D4.3.

Se även avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

D2 Räddningsåtgärder

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa måste du, så gott du kan, vidta åtgärder för att hindra eller begränsa skadan, t.ex. genom att ringa brandkåren vid brand och försöka rädda hotad egendom om detta kan ske utan fara för dig. Vi ersätter nödvändiga och skäliga kostnader för detta om du inte har rätt till ersättning från annat håll eller lag, författning, avtal, garanti eller liknande. Om du inte uppfyller din räddningsplikt kan din ersättning minska eller falla bort enligt avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

D3 Reglering av skada

D3.1 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Du ska också kunna visa att försäkringsfall föreligger. Dessutom ska den som begär ersättning:

- vid stöld, rån, förlust eller skadegörelse göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in intyg om detta till oss. Du ska medverka i polisutredningen genom att lämna alla uppgifter du har. Vid resa utomlands ska polisanmälan göras i det land skadan inträffar så snart som möjligt och senast innan du åker hem till Sverige
- vid skada som inträffat under transport anmäla skadan till transportföretaget
- lämna specificerat krav på ersättning

- i skälig omfattning styrka innehav och värde av förkommen egendom
- upplysa oss om annan försäkring gäller för samma skada eller om ersättning kan erhållas av annan
- lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

D3.2 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som vi vill utföra i anledning av inträffad skada. Skadade föremål ska behållas om vi inte medger annat.

D3.3 Reparation

Reparation får, utöver vad som följer av avsnitt D2 (Räddningsåtgärder), endast ske efter vårt godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsåtgärd och material ska våra anvisningar följas.

D3.4 Påföljd

Åsidosätter du dina åligganden enligt D3.1 – D3.3 kan ersättningen minskas eller falla bort enligt reglerna i avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

D4 Nedsättning av försäkringsersättning

D4.1 Oriktiga eller ofullständiga uppgifter vid försäkringens tecknande och upplysningsplikt under försäkringstiden

Har du genom uppsåt eller oaktsamhet lämnat oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag.

Avdraget – som görs utöver eventuell självrisk – kan i allvarigare fall medföra att ingen ersättning alls betalas. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, i vilken utsträckning och på vilka villkor vi skulle ha meddelat försäkringen om vi känt till rätta förhållandet samt omständigheterna i övrigt.

Skyldighet att anmäla riskökning

Du ska utan oskäligt dröjsmål anmäla till oss om ett förhållande som angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras, till exempel hur långt du kör per år, om du flyttar eller byter bostadstyp. Underlåtenhet kan leda till nedsättning av försäkringsersättning, i allvarigare fall kan ersättning helt utebli.

D4.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skadereglering

Har den som är berättigad till ersättning efter försäkringsfall uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet oriktigt uppgivit, förtigit eller dolt något av betydelse för bedömningen av hans rätt till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som han annars skulle ha varit berättigad till sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

D4.3 Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren

Har du inte följt aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren kan ersättningen, såvitt gäller dig, minskas med ett särskilt avdrag. Detta gäller om aktsamhetskravet eller föreskriften har åsidosatts med uppsåt eller genom oaktsamhet.

Med dig jämställs annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen.

Om aktsamhetskrav eller annan föreskrift i villkoren som är till för att förhindra eller begränsa skada åsidosätts kan ersättningen minskas med ett särskilt avdrag, som görs utöver eventuell självrisk. Av betydelse är graden av uppsåt eller oaktsamhet, på vilka villkor vi skulle ha godtagit fortsatt försäkring samt omständigheterna i övrigt.

Ersättningen sätts vanligtvis ned med 25 %. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning.

Nedsättning i enlighet med aktsamhetskraven i avsnitt D1 sker vanligtvis med 100 %.

Faktorer som kan föranleda nedsättning med mer än normalavdraget är:

- hur länge du åsidosatt aktsamhetskravet eller föreskriften
- egendomens värde
- om du ökat risken för skada genom att till exempel exponera egendomen
- om du var påverkad av alkohol eller droger
- om du gjort dig skyldig till brottslig handling som enligt svensk lag kan leda till dagsböter eller fängelse. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter. Avdraget kan då också falla bort.

Vid åsidosättande av föreskrifter i avsnitten D2 (Räddningsåtgärder) och D3.1 – D3.3 (Reglering av skada) gäller följande:

Om du åsidosätter räddningsplikten uppsåtligen, blir det aktuellt att sätta ned ersättningen. Detsamma gäller om du bryter mot räddningsplikten genom grov vårdslöshet eller annars förstår att det finns en betydande risk för att skadan ska inträffa om räddningsplikten åsidosätts.

Avdrag görs med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, lägst 1 000 kr. Avdraget kan höjas i allvarligare fall. Avdraget kan minskas om det skulle bli oskäligt stort eller om det föreligger förmildrande omständigheter.

Om du åsidosatt föreskrifterna i avsnitt D3.1 – D3.3 (Reglering av skada) kan ersättningen sättas ned för det fall försummelsen lett till skada för försäkringsbolaget. Nedsättning sker efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Om du vid en trafikskada har åsidosatt föreskrifterna sker ingen nedsättning av ersättningen men försäkringsbolaget har rätt att från dig återkräva en skälig del av vad bolaget har utgett till skadelidande.

D4.4 Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfall med uppsåt lämnas ingen ersättning såvitt gäller dig.

Har du genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår dig efter vad som är skäligt med hänsyn till dina förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om du annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Med dig jämställs annan som med ditt samtycke haft tillsyn över den försäkrade egendomen.

D4.5 Undantag från nedsättning av ersättning

Nedsättning av ersättningen tillämpas inte om du:

- var i ett sådant sinnestillstånd som avses i 30 kap 6 § brottsbalken
- var under 12 år.

Detta gäller om oriktig eller ofullständig uppgift när försäkringen tecknades (se avsnitt D4.1), åsidosättande av föreskrift i försäkringsvillkoren (avsnitt D4.3) samt framkallande av försäkringsfall (avsnitt D4.4).

E. Trafikförsäkring

E1 Försäkringsersättning enligt Trafikskadelagen

Försäkringen gäller för:

Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen för person- och sakskada som uppkommit till följd av trafik med det försäkrade fordonet. Ersättning för personskada lämnas enligt Trafikskadelagen både till personer i och utanför fordonet. Ersättning för sakskada lämnas dock endast för skador som uppkommit på egendom utanför fordonet.

Högsta ersättning är 300 miljoner kr.

För skador utomlands tillämpas lagen i det land där skadan inträffat.

Försäkringen gäller inte för:

Trafikförsäkring gäller inte för skador på ditt eget fordon och inte för egendom som transporteras med det eller för skador som orsakas på egen egendom.

Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstolsavgörande om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt avsnitt D3 (Reglering av skada).

E2 Ersättning utöver bestämmelserna i Trafikskadelagen

Följande ersätts utöver bestämmelserna i trafikskadelagen:

a) skadade kläder och andra tillhörigheter som skadad förare, passagerare eller annan person hade på sig när skadan hände. Vi ersätter dock inte skador på eller förlust av värdeföremål som till exempel kameror, ringar och smycken och inte heller pengar eller värdehandlingar.

Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person.

b) skada på egendom utanför bilen, även om den som drabbats av skadan varit medvållande.

Denna utvidgade rätt till ersättning gäller inte vid skada:

- på motordrivet fordon eller tillkopplat släp
- på spårbundet fordon
- på egendom som transporteras med fordon som nämns ovan
- på egendom som tillhör försäkringstagaren eller den försäkrade bilens brukare eller förare
- om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

Högsta ersättning är 1/4 prisbasbelopp per person.

Vi förhandlar med den som kräver ersättning och vid rättegång betalar vi dina rättgångskostnader i den utsträckning de är skäligen och överensstämmer med vårt intresse i rättegången. Vi är inte bundna av att du, utan godkännande av oss, tar på dig skulden för en skada, godkänner ersättningskrav eller betalar ersättning.

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud betalar vi också ombudskostnader som är nödvändiga och skäligen för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta.

Ersättning för ombudskostnader omfattar ombudets skäligen tidsåtgång för nödvändiga åtgärder i ärendet och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen bestämt för rättshjälpsområdet respektive enligt brottsmålstaxan.

Beträffande vilka ombud som anlitas gäller samma regler som för Rättsskyddet, se avsnitt H.

Den som kan ha rätt till statlig rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Vi ersätter inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

E3 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev. I några fall gäller försäkringen med särskild självrisk, se nedan.

Särskilda självrisiker vid trafikbrott

Trafikförsäkringen gäller med en särskild självrisk på 10 % av prisbasbeloppet:

- om föraren kört fordonet utan att ha det körkort som krävs
- om läraren/eleven vid övningskörning inte uppfyllt de regler som gäller för övningskörning
- om föraren varit straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel
- om föraren orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet
- vid färd med motorcykel med trafikklassning sju och över, om föraren inte bär av Moderna Försäkringar godkänd hjälm, ryggskena och skyddsdräkt med CE-godkända skydd samt godkända handskar och stövlar.

Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisken. Vi kan överlåta vår fordran på obetald självrisk till trafikförsäkringsföreningen eller till inkasso.

Ungdomssjälvrisk

Trafikförsäkringen för personbil, lätt lastbil, motorcykel, snöskoter, moped och EU-moped gäller med en extra självrisk om föraren var under 24 år när skadan inträffade. Den extra självrisken gäller inte vid kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på vägbanan. Råkar du ut för både en trafik- och vagnskada vid samma skadetillfälle dras bara en ungdomssjälvrisk.

Du behöver inte betala någon självrisk:

- vid kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på vägbanan
- om skadan skedde medan bilen var stulen/tillgripen
- om skadan skedde när polisman eller annan behörig person besiktigade bilen
- om du kan visa att annan person än du själv eller föraren ensam vållat skadan.

F. Egendomsskydd

F1 Brand

Försäkringen gäller för skada:

- genom brand som anlagts av tredje man. Med tredje man menas annan än dig själv och som handlat utan ditt samtycke
- genom blixtnedslag, explosion eller eld som kommit lös
- på elektriska kablar genom kortslutning och direkt uppkomn följskador på elektriska komponenter.

Försäkringen gäller inte för skada:

- genom explosion i motor, avgassystem, däck och slangar
- genom trafikolycka även om den uppkommit som en följd av brand, blixtnedslag, explosion eller kortslutning
- orsakad av djur.

Särskilda aktsamhetskrav

- Anordning som används för att ge starthjälp till, underhållsladda, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd enligt gällande föreskrifter för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Svetsningsarbete i eller i närheten av fordonet får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits, såsom friläggning och demontering av brännbart material. Brandsläckare ska finnas till hands.
- Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmässigt monterade.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

F2 Glas

Försäkringen gäller för skada:

- på vindruta, sidoruta eller bakruta (samt siktskiva på motorcykel eller snöskoter) som består i att rutan genombrutits, spräckts eller krossats.

Försäkringen gäller inte för skada

- till följd av att fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen. Detta undantag tillämpas inte för snöskoter
- till följd av skadegörelse
- på sollucka, glastak, lykt-, strålkastar- och spegelglas.

Självrisk

Självrisken för byte och reparation framgår av ditt försäkringsbrev.

F3 Stöld

Försäkringen gäller för:

- skada genom
  - stöld
  - tillgrepp
  - försök till stöld eller tillgrepp
  - rån
- uppsåtlig skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan.

Observera att det måste framgå ett klart samband mellan skadegörelsen på fordonet och gärningsmannens uppsåt att stjäla eller tillgripa fordonet, stjäla egendom i fordonet eller fordonsdel monterad på fordonet.

Vid förlust av fordon tillämpas en handläggningstid på 30 dagar från att du gjort polisanmälan och anmält skadan till oss, om fordonet inte kommit tillrätta innan dess.

Anmärkning

Begreppen stöld och tillgrepp är definierat i brottsbalken. Stöld innebär att någon olovligen tar något som tillhör en annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det. Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det. Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det vare sig stöld eller tillgrepp. Det är istället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som denne redan har i sin besittning.

Begränsning avseende viss utrustning

För personbil, lätt lastbil och husvagn är ersättningen, vid stöld av ljud- bild- och navigationsutrustning, begränsad till 30 000 kr (inklusive kostnader för montering).

Ovan nämnda utrustning ersätts utan beloppsbegränsningar om den är fabriksmonterad. Med fabriksmonterad utrustning menar vi i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren.

Ersättningen är begränsad till 10 000 kr för stöld av extraljus monterade på personbil eller lätt lastbil. Beloppsbegränsningen inkluderar montering.

Ersättningen är begränsad till 25 000 kr för stöld av hjul (däck med fälg). Begränsningen gäller inte för monterade däck som har hjullås, det vill säga låsbara hjulmuttrar/bultar, eller vid stöld av hela bilen.

Försäkringen gäller inte för skada

- orsakad av någon som tillhör samma hushåll som du
- vid bedrägeri eller försäkringsbrott
- genom olovligt brukande (innebär att någon olovligen använder annans fordon som denne har i besittning).

Särskilda aktsamhetskrav

- Egendom som förvaras i fordonet och inte är fast monterad ska vara inlåst i fordonet. Fordonsdel eller utrustning som inte är fast monterad ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av dig.
- Förkommer nyckel till personbil eller lätt lastbil av årsmodell 1999 eller yngre ska denna omedelbart avkodas i bilens styrbox.
- När du lämnar fordonet ska det låsas och nyckeln ska tas med. Nyckeln får inte lämnas kvar i fordonet eller i närheten och ska i övrigt förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den. Nyckeln får inte förses med uppgifter om namn, adress eller registreringsnummer. Se nedan för lås krav för de olika fordonstyperna, se även avsnitt I (Särskilda villkor) angående särskilda krav för direktimporterade bilar, larmkrav, elektronisk startspärr, motorcykel och spårsändarutrustning.
- om originalmonterat elektroniskt stöldskydd finns ska det vara aktiverat när fordonet lämnas.
- personbil och lätt lastbil ska låsas med ratt- eller växellås.
- när husvagn lämnas ska den vara låst med ett godkänt dragskolås.

- när lätt släp lämnas ska det vara låst med godkänt dragskolås.
- motorcykeln ska vara låst med två skilda godkända lås. Om bygellås eller kätting och lås används ska låset omsluta två av motorcykelns motstående ramdelar, till exempel de båda gaffelbenen.
- när EU-moped lämnas ska den låsas med ett av oss godkänt lås, till exempel bygel eller kätting och lås. Om bygel eller kätting och lås används ska denna omsluta två av mopedens ramdelar till exempel båda gaffelbenen. Mopedens styrlås är inte godkänt.
- när snöskoter lämnas ska den vara låst med av oss godkänt lås eller låst med kätting och lås klass 3. År skotern placerad på ett släp ska dessutom släpet vara låst med ett godkänt dragskolås. Frånkopplat släp till snöskoter ska förvaras i låst utrymme.

Om aktsamhetskraven inte är uppfylla kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren). Ersättningen sätts vanligtvis ned med 25 %. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Självrisk

Grundsjälvrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

Om du haft fler än två stöldskador innevarande försäkringsår och ett försäkringsår bakåt fördubblas din självrisk.

Självriskreduktion

Grundsjälvrisk reduceras med 50% vid:

- ersättningsbar stöldskada om personbil eller lätt lastbil är försedd med ett av oss godkänt larm och detta var i funktion vid skadetillfället. Detta gäller inte vid stöld av avmonterad fordonsdel eller tillbehör förvarade på annan plats än inlåst i fordonet
- stöld eller tillgrepp av fordon parkerat i låst garage eller annan låst lokal som endast du disponerar
- stöld eller tillgrepp av fordon i låst säkerhetsbur som vi godkänt.

Ingen grundsjälvrisk vid stöld eller tillgrepp av personbil eller lätt lastbil försedd med spårningssystem med larmcentralkoppling.

F3.1 Stöldskada – personbilar som införts eller importerats direkt till Sverige

Se avsnitt I6 (Särskilt stöldskydd – personbilar som införts eller importerats direkt till Sverige).

F4 Maskin

F4.1 Maskin

Maskinförsäkringen gäller för bil som är högst 8 år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 12 000 mil. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha inträffat den dag du anmälde skadan till oss.

Försäkringen gäller för skada eller fel som plötsligt och oförutsett uppstår på följande komponenter och påverkar bilens funktion:

- motor inklusive styrelektronik
- grenrör
- generator
- startmotor

- turbo- och överladdningsaggregat
- tändsystem inklusive dess reglerfunktioner (utom tändstift, glödstift och batteri)
- motors kylsystem inklusive oljekylare och laddluftkylare
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)
- kraftöverföring inklusive styrelektronik (utom nedslitna lamellbelägg och följskador därav)
- styrväxel (utom styrleder)/ Styrväxel inklusive servopump
- hydraulpump
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg)
- klimatanläggning och värmepaket
- system för avgasrening inklusive dess styrsystem (utom ljuddämpare och avgasrör)
- styr- och reglerenhet om felet påverkar någon av ovanstående komponenter
- antisladd- och antispinnsystem samt chassistabiliseringssystem inklusive dess styrelektronik
- airbag inklusive styrelektronik, givare och sensorer samt bältesförsträckare
- fabriksmonterat elektroniskt stöldskydd inklusive larm (utom central- och dörrlås, nycklar och fjärrkontroll)
- fabriksmonterad färddator, farthållare, regnsensor, informations- och kommunikationssystem för data och navigering
- kombinationsinstrument (dock ej belysning)
- fabriksmonterat kollisionssystem (dock ej sensorer).

Försäkringen ersätter även kostnader utöver självrisk för undersökning och demontering i syfte att fastställa om skadan ersätts av försäkringen.

Försäkringen gäller inte för skada:

- där motoreffekthöjande åtgärder vidtagits av annan än generalagent eller av denne utsedd återförsäljare
- som är brandskada enligt avsnitt F1, stöldskada enligt avsnitt F3 eller vagnskada enligt avsnitt F5
- som orsakats av köld, väta eller korrosion
- som uppstått på grund av normal förslitning eller förbrukning
- som fabrikant eller annan svarar för enligt lag, eller som kan ersättas via garantier (till exempel MRF-garanti, avgaslagen) eller liknande åtaganden
- orsakad av djur
- på startbatteri
- på fjädringssystem
- på hjullager
- på komponent som avviker från bilens seriemässiga utförande eller som uppstått på grund av användandet av sådan komponent
- om fordonet blivit mätarjusterat eller att mätarställningen inte går att säkerställa
- som uppstått genom att fordonet körts med felaktigt drivmedel eller om fordonet konverterats från ett drivmedel till ett annat såvida inte biltillverkaren godkänt detta

- som inträffat på utbytt fordonsdel som omnämns i maskinskadevillkoret till exempel motor eller växellåda om den skadade delens ålder och körsträcka inte går att säkerställa (se avsnitt F6, Ersättnings- och värderingsregler)
- kostnader för hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, där skadan inte ersätts av försäkringen.

Särskilda aktsamhetskrav

- Du ska se till att samtliga vätskenivåer är korrekta enligt fabrikantens instruktionsbok. Här ingår till exempel kontroll av motorns oljenivå om kontrollsticka finns samt kontroll av motorns kylvätskenivå och att kylsystemet innehåller tillräckligt med frostskyddsmedel.
- Komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel trimdelar, får inte användas.
- Bilen får inte köras så att motor eller kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning, exempelvis köra fast varningslampa tänts.
- Du ska se till att tillverkarens bestämmelser om service och underhåll av bilen följs. Service, reparation eller monteringsåtgärd ska vara fackmässigt utförd.

Om service enligt tillverkarens anvisningar inte har utförts samt om skadad respektive felande komponent och/eller följdskador kan ha påverkats av det, kan ersättning enligt detta avsnitt, efter en skälighetsbedömning, komma att sättas ned enligt följande:

- a) vid ett uteblivet servicetillfälle sätts ersättningen vanligtvis ned med 50 %
- b) vid flera uteblivna servicetillfällen sätts ersättningen vanligtvis ned med 100 %.

Om du inte kan visa att fordonet genomgått sådan service räknas det som utebliven service. Detta gäller även för tid innan försäkringen tecknades.

Att service har gjorts ska visas genom kassakvitto, verkstadsfaktura med arbets- och materialspecifikation eller genom att den är registrerad och dokumenterad av generalagent eller tillverkare.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

F4.2 Maskin El- och hybriddrift

Maskinförsäkringen gäller för bil som är högst 8 år gammal räknat från första registreringsdag och som körts högst 12 000 mil. Försäkringen upphör alltså så snart någon av gränserna passerats. Om du inte kan visa att skadan uppstått innan nämnda gränser passerats ska den anses ha inträffat den dag du anmälde skadan till oss. Utöver det som täcks enligt avsnitt F4.1 (Maskin), ersätts även skada eller fel som plötsligt och oförutsett uppstår på följande komponenter och påverkar bilens funktion:

- batteri för drivning av el- och hybridbil
- i fordonet fabriksmonterad batteriladdare (OBC)
- i fordonet fabriksmonterat inre högvoltscablage inklusive bilens ladduttag
- kylsystem för högvoltsbatteri samt givare till detta
- spänningsomvandlare
- strömväxlare
- system för energiåtervinning

- system för högvoltsovervakning
- växelriktare
- i fordonet fabriksmonterat solcellssystem
- styrdon för eldrift
- laddkabel som är att betrakta som biltillbehör.

Maskin El- och hybriddrift – utöver det som gäller för F4.1 (Maskin) gäller försäkringen inte för skada:

- på lågvoltsbatteri
- på extern laddenhet för laddning av el- eller hybridbil
- på laddkabel till el- eller hybridbil som inte är att betrakta som biltillbehör
- vid minskad batteristyrka och kapacitet för högvoltsbatteri till el- eller hybridbil pga. användning.

Maskin El- och hybriddrift – utöver det som gäller för F4.1 (Maskin) gäller följande särskilda aktsamhetskrav:

- Tillverkarens anvisning om hur batteriets kapacitet och livslängd maximeras ska följas.

Underlåtenhet att följa tillverkarens anvisningar för underhåll och laddning samt om skadad respektive felande komponent och/eller följdskador kan ha påverkats av det utgår ersättning från maskinskade-försäkringen med högst 50% av försäkringsersättningen.

Garanti

Gemensamt för F4.1 och F4.2:

Om begagnad del monteras lämnar vi garanti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 1 000 körda mil. Garantifall måste omgående anmälas till oss. Vi har rätt att besiktiga bilen innan garantireparationen påbörjas.

Självrisker

Gemensamt för F4.1 och F4.2:

Självrisker framgår av ditt försäkringsbrev. Den högre självrisker gäller för bil och lätt lastbil som körts mer än 8 000 mil.

Om ditt fordon har direktimporterats till Sverige gäller maskinskade-försäkringen med en extra självrisk på 6 000 kr. Med direktimporterat fordon avses sådant fordon som inte har importerats till Sverige av tillverkaren eller av denne utsedd generalagent i Sverige.

F5 Vagnskada

Försäkringen gäller för skada genom:

- trafikolycka
- annan yttre olyckshändelse
- uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

Försäkringen gäller också för skada på fordonet när det transporteras på annat transportmedel, till exempel färja eller tåg.

Försäkringen gäller inte för skada:

- som är inifrån kommande, till exempel möss som orsakat skada på fordonet
- på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel om skadan orsakats av felet
- som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll

- genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Plötslig och oförutsedd vattenskada som en omedelbar följd av ersättningsbar vagnskada enligt ovan ersätts dock.
- som avses i avsnitt F1 Brand eller avsnitt F3 Stöld
- på EU-moped, om de komponenter på EU-mopeden som kan vara hastighetshöjande, inte överensstämmer med svenskt typgodkännande
- på motor, ljuddämpare, däck eller slangar som beror på explosion.

Särskilda aktsamhetskrav

- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, till exempel däck som uppfyller kraven på mönsterdjup
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning säkerställa isens bärlighet, det vill säga att den håller för fordonets vikt
- Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning för fordonet
- Fordonets maximilast och maximala dragvikt får inte överskridas
- Vid färd med motorcykel med trafikklassning sju och över krävs av Moderna Försäkringar godkänd hjälm, ryggskena och skyddsdräkt med CE-godkända skydd samt godkända handskar och stövlar.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Självrisk

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev. I några fall gäller försäkringen med särskild självrisk, se nedan.

• Ungdomssjälvrisk

Vagnskadeförsäkringen för personbil, lätt lastbil, motorcykel, snöskoter och EU-moped gäller med en extra självrisk om föraren var under 24 år när skadan inträffade. Den extra självrisk gäller inte vid kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på vägbanan. Storleken på självriskens framgång av ditt försäkringsbrev. Råkar du ut för både en trafik- och vagnskada vid samma skadetillfälle dras bara en ungdomssjälvrisk.

• Djurkollision

Vid kollision med djur reduceras den valda vagnskadesjälvriskens med 3 500 kr. Om vagnskadesjälvriskens är lägre än 3 500 kr reduceras maximalt den valda självriskens. Om bilen har vagnskadegaranti, och är halvförsäkrad i Moderna Försäkringar, lämnas ersättning med 3 500 kr.

• Förhöjd självrisk motorcykel

Om föraren var någon annan än försäkringstagaren, dennes maka, make, sambo eller registrerad partner när skadan inträffade höjs självriskens med 6 000 kr på vagnskadeförsäkringen.

F6 Ersättnings- och värderingsregler

Försäkringen ersätter din ekonomiska förlust enligt nedanstående regler. Som ekonomisk förlust betraktas inte olägenhet av att egendomen inte har kunnat användas eller affektionsvärde som gått förlorat.

Moderna Försäkringar har rätt att avgöra om skadat fordon eller annan skadad egendom ska repareras, ersättas kontant eller återanskaffas, det vill säga inköp av likadant eller närmast motsvarande egendom.

Moderna Försäkringar har också rätt att avgöra vem som ska utföra reparationen alternativt var återanskaffningen ska göras.

Vi övertar äganderätten till all skadad eller förlorad egendom som vi ersatt.

Reparation och återställande skall godkännas av oss. För att skydda dina rättigheter enligt konsumenttjänstlagen är du alltid beställare av en reparation. Det är du som är beställare och betalningsansvarig samt, vid behov, även ansvarig för att reklamera utfört arbete.

Vid reparation ska begagnad likvärdig utbytesdel användas om sådan finns att tillgå. Skadade plastdetaljer ska repareras om så är möjligt.

Vid skada på och förlust av försäkrat föremål ska du kunna styrka såväl att du äger det förlorade föremålet som vad det är värt och hur gammalt det är. Fabrikat, modell, ålder och ursprung av utrustning och tillbehör kan styrkas med exempelvis originalkvitto eller garantibevis. Kravet på sådant styrkande är större ju högre värde föremålet har. Skadade föremål ska under skaderegleringstiden hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

Ersättning för skada grundas på egendomens värde vid köp i allmänna handeln (marknadsvärde) omedelbart före skadan. Om fordonet i förhållande till dess marknadsvärde inte är lönsamt att reparera eller om det inte kommit tillräta efter stöld värderar vi fordonet inklusive utrustning (se avsnitt C2, Egendom som är försäkrad) enligt marknadsvärdet. Från denna regel görs avsteg enligt avsnitt F6.1 (Värdering av viss utrustning) samt avsnitt F6.2 (Nyvärdesersättning för personbil).

Försäkringen ersätter inte:

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet eller utrustning som gjorts i samband med skadereparation
- merkostnad på grund av att våra anvisningar om inköpsställe, reparationsverkstad eller transportmedel inte inhämtas eller följs
- kostnad för lackering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Foliering ersätts med högst 15 000 kr. Kostnad för varumärkes- eller mönsterskyddad firmsymbol ersätts inte
- eventuell värdeminskning efter reparation
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat olovligt tillgrepp
- mervärdesskatt när försäkringstagaren eller fordonsägaren är redovisningsskyldig för sådan skatt
- merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar måste fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden
- merkostnad för reparation av fordon som avsevärt avviker från fabriksutförande.

F6.1 Värdering av viss utrustning

Viss utrustning, som anges i ersättningstabellen på nästa sida, värderas till vad det kostar att inköpa ny likvärdig utrustning (nypriset) hos av Moderna Försäkringar anvisat inköpsställe. Du får ersättning med så många procent av nypriset som anges i ersättningstabellen på nästa sida. Övrig utrustning ersätts med marknadsvärdet.

F6.1 Ersättningstabell – Värdering av viss utrustning.

Föremål	Ålder och ersättning i procent								
	< 1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	> 8 år
Ljud- och bildutrustning	100	90	80	70	60	50	40	30	20
Bilbatteri	100	80	60	40	30	20	20	20	20
Bilbatteri till el- och hybriddrift	100	100	100	75	75	50	25	25	25
Förtält och markis till husvagn	100	85	70	60	40	30	20	20	20
Lättmetallfälgar	100	100	90	80	70	60	40	30	20
Kapell och tygsufflett	100	100	100	100	85	70	50	30	20
Däck*	100	100	70	60	50	40	20	0	0

* En förutsättning är att däcken är funktionsdugliga och har lagstadgat mönsterdjup.

F6.2 Batteri för el- och hybriddrift

Om batteri för eller drivenhet behöver repareras eller bytas ut på el- eller hybridbil kommer detta att göras efter Moderna Försäkringars val mot en ny, renoverad eller omarbetad del.

Vid byte av ett Batteri tillgodoses att energikapaciteten är minst lika bra som originalbatteriets kapacitet var innan felet inträffade under beaktande av vissa omständigheter, såsom fordonets ålder och körsträcka.

F6.3 Nyvärdesersättning för personbil

Vid skada på personbil som är ersättningsbar från egendomsskyddet (avsnitt F), kan ersättning lämnas med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens inköpspris.

Följande förutsättningar ska vara uppfyllda:

- Bilen är seriemässigt tillverkad.
- Bilen omfattas i Sverige av fabrikantens garantier och den svenska generalagentens andra åtaganden.
- Du har ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången.
- Skadan har skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången (förregistrering hos bilhandlare räknas inte).
- Bilen har körts högst 20 000 km.
- Skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens inköpspris beräknas överstiga 50 % av inköpspriset vid skadetillfället.

F6.4 Bärning och hämtning

Om skada på fordonet är ersättningsbar ersätter vi också nödvändig bärning till närmaste verkstad. Har skadan skett utomlands betalar vi transport till närmaste verkstad i Sverige, om vi anser att sådan transport är nödvändig.

Om stödförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits ersätter vi dig för skäliga hämtningskostnader. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtning av fordonet.

Vi avgör om transport till fordonets hemort eller till annan ort ersätts.

Kostnad för hämtning och hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som motsvarar fordonets värde när transporten görs. I fråga om oreparerat fordon avses värdet efter skadan.

F6.5 Tvist om värde

Tvist beträffande värdering och ersättning av egendom behandlas i avsnitt AB 3.5.

G. Räddningsförsäkring

Räddningsförsäkringen gäller för person- och fordonstransporter som blivit nödvändiga genom att du i samband med resa med den försäkrade bilen råkat ut för sådana nödsituationer som anges i avsnitt G1 (Persontransport) och G2 (Fordonstransport).

Rese- och transportkostnader ska vara skäliga och göras med det billigaste transportmedel som går att använda med hänsyn till omständigheterna. Om du ordnar transport med privat bil betalar vi ersättning enligt Skatteverkets regler för skattefri bilersättning med egen bil.

G1 Persontransport

Om fordonet stulits, skadats eller fått driftstopp ersätter vi kostnader för resa till hemort inom Norden för förare, passagerare och privat bagage:

- om fordonet skadats så svårt att det inte kan göras trafiksäkert inom rimlig tid med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar
- om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsätts med annat färdmedel.

Vi ersätter även kostnader för hemresa, dock längst till fordonets hemort, för passagerare som inte kan fortsätta resan därför att föraren drabbats av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet.

Ersättningsregler

Istället för hemresa kan vi ersätta kostnaden för fortsatt resa till annan ort om detta inte blir dyrare.

G2 Fordonstransport

Om fordonet stulits och återfunnits, skadats eller råkat ut för driftstopp ersätter vi kostnader för bärgning till närmaste lämpliga verkstad eller reparation på platsen om detta inte blir dyrare.

Om skadan har skett utomlands och är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta färden kan vi ersätta kostnaden för transport av fordonet till Sverige.

Om fordonet måste lämnas kvar på grund av att förare drabbats av akut sjukdom, olycksfall eller har avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet ersätter vi kostnader för transport av fordonet till hemort i Sverige.

Dessutom ersätter vi resekostnad för en person från bostaden eller resmålet för hämtning av fordonet efter reparation eller då det kommit tillrätta efter stöld.

Räddningsförsäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn, till exempel husvagn.

Ersättningsregler

Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts med högst det belopp som motsvarar fordonets värde när transporten görs. Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi ersätter dig för skäliga kostnader.

All transport eller hämtning ska alltid godkännas av oss innan den företas.

G3 Undantag

Försäkringen ersätter inte:

- kostnader för förarens hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- kostnader för passagerares hemtransport om denne drabbas av olycksfall, akut sjukdom eller har avlidit
- driftstopp på grund av brist på drivmedel
- kostnader som du skulle ha haft även om skadan inte uppstått, till exempel för bränsle och färjebiljetter
- kostnader som kan ersättas genom vägnskadegaranti, räddningsabonnemang eller annat åtagande.

G4 Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

G5 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

H. Rättsskydd

H1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare, de försäkrade, i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

H2 När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

H2.1 Huvudregel

Du kan få rättsskydd om försäkringen gäller när tvisten eller misstanken om brott uppkommer och om den då gällt under en sammanhängande tid av minst två år. Försäkringen behöver inte hela tiden ha funnits hos oss. Om du tidigare har haft samma slags rättsskyddsförsäkring i annat bolag får du tillgodoräkna dig den tiden. Tvist anses uppstå vid den tidpunkt när en part aktivt, helt eller delvis, avvisat ett framställt krav.

H2.2 Om du inte har haft försäkring i två år

Om du när tvisten uppkommer har försäkring i Moderna Försäkringar men inte har haft den så lång tid som två år, kan du ändå få rättsskydd om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffat sedan din nu gällande försäkring trätt i kraft.

H2.3 Om din försäkring har upphört

Om du inte längre har någon rättsskyddsförsäkring när tvisten uppkommer på grund av att försäkringsbehovet upphört kan du trots detta få rättsskydd genom denna försäkring om den var i kraft när de händelser eller omständigheter inträffade som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott och det därefter inte gått längre tid än tio år. Om rättsskydd beviljas tillämpas den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gäller för motsvarande försäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst.

H3 Vilka tvister försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för tvist:

- som kan prövas som tvistemål (T-mål) av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Om tvisten prövas eller handläggs av nämnd (t.ex. Trafikskadenämnden), annan myndighet eller instans än ovan nämnda gäller inte försäkringen för den prövningen eller handläggningen.

Försäkringen gäller inte för tvist:

- där värdet av vad som yrkas inte överstiger ett halvt prisbasbelopp, bland annat så kallade småmål. Detta undantag tillämpas inte vid tvist med oss på grund av försäkringsavtalet eller vid tvist som rätten med stöd av 1 kap 3 d § rättegångsbalken har beslutat handlägga enligt allmänna regler
- som väcks med stöd av Lagen om grupprättegång och du är kändepart
- som avser skadeståndsanspråk mot dig om skadeståndsskyldigheten kan omfattas av trafikförsäkringen
- som gäller personskadereglering så länge ersättning för ombudskostnader kan lämnas genom trafikförsäkringen
- om du inte har befogat intresse av att få din sak behandlad
- med någon som du är eller har varit gift, registrerad partner eller sammanboende med
- som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av brottslig gärning där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt avsnitt H4 (Vilka brottmål försäkringen gäller för)

- som har anknytning till någon av de försäkrades yrkes- eller tjänsteutövningar eller andra förvärvsverksamheter
- som har samband med överlåtna krav
- som avser anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordonet.

H4 Vilka brottmål försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för brottmål där den försäkrade misstänks, åtalas eller slutligen döms för:

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Kan den som åtalas för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvunnen dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

Försäkringen gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser:

- hastighetsöverträdelse enligt Trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt Trafikförordningen
- brott för vilket stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

H5 Var försäkringen gäller

För att försäkringen ska gälla ska anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i något som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se avsnitt B (Var försäkringen gäller).

H6 Vilket ombud du kan välja

För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom rättegångsfullmakt, anlitar ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Denne måste vara lämplig med hänsyn till de krav som kan ställas på ett ombud enligt svensk lag och praxis samt vara ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på advokatbyrå eller kunna visa att denne har särskild lämplighet för uppdraget. I tvist eller mål som handläggs utomlands måste du anlita ombud som Moderna Försäkringar godkänner.

Vi har rätt att begära prövning av skäligheten av advokats eller biträdande jurists arvode och andra kostnadsanspråk hos Svensk Försäkrings och Sveriges advokatsamfunds ombudskostnadsnämnd. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av en sådan prövning. En förutsättning för att du ska få anlita ombud som inte är knuten till advokatbyrå är att ombudet förbundet sig att i händelse av tvist godta Försäkringsförbundets Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövning av dennes arvode och övriga kostnader i ärendet.

H7 Vilka kostnader försäkringen ersätter

Genom försäkringen ersätts nödvändiga och skäliga kostnader i tvist om du inte kan få de betalda av motpart eller staten. Med nödvändiga och skäliga kostnader menas bland annat att kostnaderna måste stå i rimlig proportion till det belopp tvisten gäller. Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgången för dessa åtgärder med motivering av uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten samt bifogas dom, beslut eller förlikningsavtal.

Betalning á conto kan utgå först efter särskild prövning och högst var sjätte månad. Á conto kan endast utgå om ärendet är särskilt omfattande eller långvarigt.

H7.1 Försäkringen ersätter

- ombuds arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skäligen tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen. Ombuds tidsspillan ersätts högst i enlighet med Domstolsverkets föreskrifter angående beräkning av ersättning för tidsspillan
- nödvändiga och skäliga kostnader för utredning som anskaffats före rättegång och efter det att tvist uppstått, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud
- kostnader för bevisning i rättegång och i skiljedomsförfarande
- expeditionskostnader i domstol
- rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstolsprövning eller skiljedomsförfarande
- rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart, under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats
- kostnader som uppkommer för medlare som rätten förordnat.

H7.2 Försäkringen ersätter inte

- kostnader för eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för dig eller annan försäkrad
- kostnader för verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud eller byter ombud
- merkostnader som uppstår genom att du eller ditt ombud gör sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt handlar försumligt
- ersättning till skiljemän
- kostnader som i avvaktan på prövning av liknande mål inte ersätts enligt 10 § 9 punkten rättshjälpslagen
- ombudskostnader som får anses ingå i skadestånd som tillerkänts försäkrad.

H8 Självrisk

Självrisk framgår i ditt försäkringsbrev.

H9 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp framgår i ditt försäkringsbrev. Bevisning och egna utredningskostnader ersätts med högst 35 000 kr.

Endast en tvist anses föreligga om:

- du och annan försäkrad står på samma sida
- flera tvister avser samma angelägenhet
- yrkandena stödjer sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist om de enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen.

Om du delges misstanke för flera brott och åtal för dessa brott väcks samtidigt gäller försäkringen med ett försäkringsbelopp.

H10 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen inträder vi i din rätt mot annan.

I. Särskilda villkor

Om det framgår av de allmänna villkoren eller av ditt försäkringsbrev så gäller de särskilda villkoren nedan.

I1 Avställningsförsäkring

Avställningsförsäkring gäller om detta anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller endast för personbil eller lätt lastbil som är avställd i Vägtrafikregistret, uppställd i Sverige och inte brukas.

Försäkringen gäller under avställningstiden med samma omfattning som din försäkring hade redan innan avställningen, men med följande begränsningar:

- Trafik- räddnings- och maskinförsäkring ingår inte
- Vagnskadeförsäkring enligt avsnitt F5 (vagnskada) gäller med begränsning att skada genom trafikolycka inte ingår
- Skada som uppkommit när fordonet brukas ersätts ej
- Avställningsförsäkring kan inte kombineras med tilläggsförsäkringar.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

I2 Husvagnsförsäkring

I2.1 Personlig lösegenom

Försäkringen gäller för personligt lösöre avsett för privat bruk som förvaras i husvagnen och som tillhör dig eller någon i ditt hushåll. Högsta ersättningsbelopp framgår av ditt försäkringsbrev.

Försäkringen ersätter förlust av och skada på egendom som är försäkrad enligt ovan, om skadan uppkommer i samband med ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada på husvagnen, samt vid vattenskada enligt avsnitt I2.2 (Husvagn – läckage).

Följande föremål ersätts endast om skadan inträffat under resa eller vistelse utom hemorten, och ifråga om stöld endast om husvagnen i samband med resan inte lämnats obebodd i mer än ett dygn. Detta gäller även om stölden skett under första dygnet.

- smycken och andra föremål – helt eller delvis av ädel metall
- äkta pärlor
- ädelstenar
- samling av mynt, sedlar eller frimärken (av numismatiskt-/filatelistiskt värde)
- antikviteter, konstverk, konstföremål och äkta mattor. Med antikviteter avses föremål som har ett förhöjt marknadsvärde på grund av sin art och ålder, i regel minst 100 år. Med äkta mattor avses handknutna så kallade orientaliska mattor, tillverkade i Asien, Nordafrika eller på Balkanhalvön
- vin, sprit och annan alkoholhaltig dryck
- fick- och armbandsur
- pälsar och pälsverk
- väskor med ett marknadsvärde över 10 000 kronor

- föremål eller samlingar med särskilt samlarvärde
- kameror, optik, projektorer, kikare samt tillbehör till sådan egendom
- apparater för text-, ljud och bildåtergivning (till exempel tv, tv-spel, musikinstrument, kommunikations- och GPS-utrustning) samt tillbehör till sådan egendom
- datorer, datorspel, telefon (inklusive mobiltelefon), telefax och tillbehör till sådan utrustning
- vapen med tillbehör, ammunition och blankvapen.

Försäkringen omfattar inte:

- pengar, värdehandlingar (till exempel aktier, obligationer, checkar, biljetter och kuponger)
- motordrivna fordon, båtar och delar till dessa
- varor för försäljning eller bearbetning
- inventarier som hör till rörelse eller annan förvärvsverksamhet.

Särskilda aktsamhetskrav

- Personligt lösöre ska förvaras inlåst i den försäkrade husvagnen.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

I2.2 Läckage

Vagnskadeförsäkringen ersätter skada genom oberäknat läckage av vatten från fast monterad tank- eller ledningssystem, med följande begränsningar:

- ersättning lämnas för husvagn som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen
- ersättning lämnas inte för skada som orsakats av köld eller fukt
- ersättning lämnas inte för skada på tank och rörledningar
- samlad ersättning för vattenskada på husvagn och lösöre lämnas med högst ett prisbasbelopp.

Särskilda aktsamhetskrav

- Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras årligen med hänsyn till slitage och åldersförändringar.
- Dragfordonets maximala dragvikt får inte överskridas.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

I2.3 Semesteravbrott

Om både dragbil och husvagn är försäkrade hos Moderna Försäkringar omfattar försäkringen även rätt till ersättning för semesteravbrott om husvagnen inte kan användas på grund av skada som är ersättningsbar enligt delkasko- eller vagnskadeförsäkringen, och skadan medför avbrott av påbörjad semesterresa.

För den tid husvagnen inte kunnat användas lämnas ersättning med 300 kr per dygn och under högst 25 dygn från och med skadedagen. Ersättning lämnas inte för dygn som förloras genom dröjsmål från din sida.

Den självrisk som gäller för respektive försäkringsform (brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkring) dras av från sammanlagd ersättning för skadan och avbrottet.

12.4 Ansvarsskydd

Försäkringen ersätter skadestånd som kan åläggas dig i egenskap av ägare och brukare av husvagnen, med följande begränsningar:

- ersättning lämnas med högst 5 miljoner kr för personskada och med högst 1 miljon kr för sakskada.
- ersättning lämnas inte för skada som enligt Trafikskadelagen uppkommit i följd av trafik med husvagnen.
- ersättning lämnas inte för skada på egendom i husvagnen.

12.5 Självrisk

Självrisk för personlig lösegendom, läckage och ansvarsskydd framgår av ditt försäkringsbrev. Semesteravbrott gäller utan självrisk.

13 Årsförsäkring (snöskoter, motorcykel och EU-moped)

Försäkringen för din snöskoter, motorcykel eller EU-moped är en årsförsäkring, vilket innebär att den gäller med samma omfattning året runt utan premieåterbetalning vid avställning. Trafikförsäkring ingår även om du ställer av fordonet hos Vägtrafikregistret. Uppsägning innan huvudförfallodagen kan göras endast vid försäljning eller skrotning av fordonet.

14 Bil och motorcykel äldre än 30 år

Gäller personbil, lätt lastbil eller motorcykel som är äldre än 30 år.

Ersättningen lämnas med högst:

- 200 000 kr för personbil och lätt lastbil
- 60 000 kr för motorcykel.

Oavsett dessa högsta ersättningsbelopp gäller avsnitt F6 (Ersättnings- och värderingsregler).

15 Snöskoter

Vid skada på drivband värderas drivbanden till återanskaffningskostnad minskad med slitageavdrag på 10 % per körda 1 000 km.

Försäkringen omfattar även släp och gäller med samma omfattning som för snöskotern då det är tillkopplat. Detta gäller även då släpet är frånkopplat under förutsättning att det förvaras i låst utrymme, se avsnitt F3 (Stöld, särskilda aktsamhetskrav, snöskoter).

Högsta ersättningsbelopp för släp är 15 000 kr.

Oavsett dessa högsta ersättningsbelopp gäller avsnitt F6 (Ersättnings- och värderingsregler.)

15.1 Särskilda aktsamhetskrav

Före start av skoterns motor och under färd ska skoterns nödstopp vara satt i funktion.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Självrisk

Självriskens framgår av ditt försäkringsbrev.

16 Särskilt stöldskydd – personbilar som införts eller importerats till Sverige

16.1 Aktsamhetskrav

Direktimporterade personbilar ska vara utrustade med en av stöldskyddsforeningen godkänd elektronisk startspärr (immobilizer). För bil med originalmonterat stöldskydd ska ett nyckelintyg kunna visas vid skada. Intyget ska styrka att det inte finns några andra fungerande nycklar till det elektroniska som du har. För bil utan originalmonterat stöldskydd eller om intyg enligt ovan inte kan utfärdas, ska ett av oss godkänt extra elektroniskt stöldskydd monteras. Saknas någon av dessa skadeförebyggande åtgärder eller det elektroniska stöldskyddet inte var i funktion vid skadetillfället kan ersättningen sättas ned.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

17 Särskilt stöldskydd – larm

17.1 Aktsamhetskrav

Om det står angivet i ditt försäkringsbrev skall fordonet utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med ett av Stöldskyddsforeningen godkänt larm som också är aktiverat.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

18 Särskilt stöldskydd – elektronisk startspärr

18.1 Aktsamhetskrav

Om det står angivet i ditt försäkringsbrev skall fordonet utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Stöldskyddsforeningen godkänd elektronisk startspärr som är aktiverad.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

19 Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

19.1 Aktsamhetskrav

Om det står angivet i ditt försäkringsbrev skall fordonet utöver det ordinarie stöldskyddet vara försett med av Moderna Försäkringar godkänd spårsändarutrustning som är i funktion.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

I10 Särskilt stölskydd – motorcykel

I10.1 Aktsamhetskrav

Motorcyklar av fabrikaten Harley Davidson och Buell ska under nattetid på hemorten förvaras i låst utrymme, enskilt utrymme. Det enskilda utrymmet får endast disponeras av dig som försäkringstagare eller din familj.

Se även generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

J1 Hyrbil

Försäkringens kan endast tecknas som tillägg till bil som är minst halvförsäkrad i Moderna Försäkringar.

Hyrbilsförsäkringens omfattar ersättning för hyrbil eller kontant ersättning om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av skada som är ersättningsbar enligt villkoren för egendomsskyddet eller vagnskadegarantin. Om skadan är ersättningsbar enligt avsnitt F5 (Vagnskada) men du saknar vagnskadeförsäkring ersätts hyrbil i högst sju dagar. Vid maskinskada ersätts hyrbil även om ålders- och/eller milgränserna som anges i avsnitt F4 (Maskin - försäkringens gäller för) passerats. Om ålders- och/eller milgränserna har passerats ersätts hyrbil i högst sju dagar.

Kostnad för hyrbil ersätts med 75 % av dygns- och kilometerkostnaden för standardutrustad bil av motsvarande storlek. Merkostnad för självriskreducering, drivmedel, färjebiljetter, trängselavgift, vägtull och liknande för hyrbilen betalas av dig. Bilen ska hyras hos ett biluthyrningsföretag anvisat av Moderna Försäkringar.

Ersättning lämnas för den tid som är skälig för att reparera bilen. Har skadan inträffat utanför Sverige lämnas ersättning för den tid som är skälig med hänsyn till den fortsatta resan. Vid återresa till hemorten ska färdvägen om möjligt anpassas så att egen bil kan avhämtas om den är färdigreparerad. Oavsett var skadan inträffat lämnas ersättning för högst det antal dagar som framgår av ditt försäkringsbrev.

Istället för hyrbil kan kontanter ersättning lämnas med 100 kr per dag för personbil och 100 kr per dag för lätt lastbil. Du kan växla mellan hyrbil och kontanter ersättning under avbrottsperioden.

Om bilen inte ska repareras utan lösas in lämnas ersättning i högst 14 dagar efter meddelat inlösenbesked.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Begränsningar

Ersättning lämnas inte:

- för dag som förloras genom dröjsmål från din sida
- i de fall avbrotts- eller stilleståndsersättning erhålls från trafikförsäkring
- om bilen vid skadetillfället var belagd med körförbud.

Försäkringens upphör

Hyrbil upphör att gälla:

- när bilen ställs av i Vägtrafikregistret
- om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring
- vid försäkringsavtalets förnyelse det kalenderår som bilen uppnår 15 år, räknat från första registreringsdatum.

J2 Trafikolycksfall och Krishjälp

Trafikolycksfalls- och Krishjälpförsäkringens kan endast tecknas som tillägg till en bil som är minst halvförsäkrad i Moderna Försäkringar.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

Försäkringens gäller för

Trafikolycksfall och Krishjälp gäller för försäkringstagaren och för dennes make/maka, registrerad partner, sambo samt deras barn. Den gäller även för förare som använder bilen med ägarens tillstånd och passagerare i bilen.

Begränsningar

Försäkringens gäller inte om skadan/trafikolyckan uppkommer:

- under krigstillstånd och andra politiska oroligheter. Vid sådana situationer lämnas inte ersättning för personskada till följd av trafikolycka som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution, politiska oroligheter eller uppror
- om händelsen uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd
- om föraren varit påverkad av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel, narkotiska preparat och inte heller om skadan har samband med användning av läkemedel på ett felaktigt sätt
- vid tävling, träning eller annan typ av höghastighetskörning
- om föraren saknar behörighet att framföra bilen.

Försäkringens upphör

Trafikolycksfall och Krishjälp upphör att gälla:

- om ordinarie bilförsäkring ändras till att enbart omfatta trafikförsäkring eller avställningsförsäkring
- om bilförsäkringens upphör att gälla.

Självrisk

Försäkringens gäller utan självrisk.

J2.1 Trafikolycksfall

När försäkringens gäller

Trafikolycksfallsförsäkringens gäller för personskada som uppkommer till följd av trafik med den försäkrade bilen.

Ersättning

Ersättning lämnas vid personskada till följd av trafikolycka. Med personskada menas kroppsskada som drabbar försäkrad ofrivilligt genom skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Ersättning lämnas:

- med 3 600 kr (engångsersättning) vid inskrivning på sjukhus i minst 72 timmar
- med 2 000 kr (engångsersättning) vid sjukskrivning i minst sju arbetsdagar
- med 100 000 kr till dödsboet om den försäkrade avlider till följd av trafikolycka inom 12 månader från skadedagen
- vid medicinsk invaliditet.

Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell. Ersättning lämnas med upp till 600 000 kr.

För att försäkringsersättning ska kunna utbetalas krävs att den medicinska invaliditeten inträtt och att funktionsnedsättningen objektivt fastställts. Moderna Försäkringar har rätt att med egen sakkunnig läkare pröva och fastställa funktionsnedsättningen. Ersättningens storlek bestäms i förhållande till graden av bestående medicinsk invaliditet.

Rätt till ersättning föreligger om minst ett år förflutit sedan olycksfallet inträffade och en bestående invaliditetsgrad på minst 5 % inträtt inom tre år från den tidpunkt då olycksfallet inträffade.

Omprövning av beslut

Om invaliditetsgraden som låg till grund för den utbetalda ersättningen förvärras kan den försäkrade begära omprövning av beslutet under förutsättning att en väsentlig bestående försämring skett på grund av samma skada. Omprövning kan inte ske senare än tre år efter den dag invaliditetsgraden fastställdes första gången.

Åtgärder för utbetalning av ersättning

För att försäkringsersättning ska utbetalas ska den försäkrade under utredning för fastställande av graden av invaliditet stå under fortlöpan- de läkartillsyn och iakttä läkares föreskrifter samt följa av Moderna Försäkringar lämnade anvisningar som avser att begränsa följderna av olycksfallet.

Vid skada måste:

- anmälan om skadan omgående göras till Moderna Försäkringar
- läkare, inom offentlig vård eller som har vårdavtal med sjukvårdshuvudman, anlitas utan dröjsmål
- läkares föreskrifter följas
- den behandlande läkaren få medgivande att lämna alla upplysningar till Moderna Försäkringar som är av betydelse för bedömning av ersättningsfrågan
- om Moderna Försäkringar begär det, den försäkrade/ vårdnadshavaren ge en av Moderna Försäkringar utsedd läkare, tillfälle till undersökning
- om Moderna Försäkringar begär det, ska övriga handlingar lämnas, som erfordras för bedömning av ersättningsfrågan. Läkararvode och andra kostnader (gäller dock inte ersättning för inkomstbortfall) för av Moderna Försäkringar särskilt påfordrad läkarundersökning ersätts av Moderna Försäkringar.

J2.2 Krishjälp

När försäkringen gäller

Krishjälp gäller vid ersättningsbar personskada, enligt detta villkor, som inträffar i Sverige och inom det så kallade Gröna Kortsystemet. Behandling ska dock alltid ske i Sverige.

Ersättning

Ersättning lämnas för behandlingsskostnad till följd av ersättningsbar personskada enligt detta villkor.

Moderna Försäkringar ersätter högst tio behandlingstillfällen per försäkrad under maximalt ett år efter inträffad skada. Behandlingshjälpen ska ske i samråd med Moderna Försäkringar. Ersättning lämnas även för skäliga resekostnader i Sverige för Krishjälp enligt bestämmelser i Lagen om allmän försäkring.

J3 Assistans

Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar.

J3.1 När försäkringen gäller

Assistans gäller vid trafikolycka eller annat driftstopp, vilket förhindrar fortsatt färd och som orsakats av:

- kollision, avkörning, vältning eller annan trafikolycka
- maskinskada – tekniskt fel som är oförutsett och som inte beror på bristande underhåll
- bränslebrist, punktering eller förlust av bilnycklar eller att dessa låsts in i bilen
- brand
- stöld eller tillgrepp av bilen och försök till stöld eller tillgrepp av bilen.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

J3.2 Försäkrade personer

Rätt till assistans har bilens ägare, förare som använder bilen med ägarens tillstånd och passagerare i bilen.

J3.3 Var försäkringen gäller

Assistans gäller för händelser som inträffar i Sverige och inom det så kallade gröna kortsystemet.

J3.4 Anmälan och begäran om service

Anmälan och begäran om service i och med skadehändelsen lämnar du direkt till Moderna Försäkringars jour. Du ska då lämna uppgifter om försäkringsomfattning och bilens registreringsnummer – uppgifter som Moderna Försäkringar behöver för sin handläggning.

Moderna Försäkringars Jourtelefonnummer:

- inom Sverige 010 - 219 10 90
- utanför Sverige +46 (0)771-506 500.

J3.5 Ersättning

Assistans ersätter kostnader för reparation på plats om det är möjligt och inte blir dyrare än bärgningskostnaden. Vid punktering ersätts kostnaden för själva hjulbytet, men inga andra kostnader. Vid brist på drivmedel ersätts kostnader för transport av nytt drivmedel, men inga kostnader för drivmedel. Om fordonets nycklar förlorats eller låsts in i bilen ersätts kostnaden för öppning av lås om det inte blir dyrare än bärgning.

Kostnad för bärgning till närmaste lämpliga verkstad ersätts. I fråga om reparation på plats, bärgning och hämtning enligt nedan, gäller försäkringen även för tillkopplad släp- eller husvagn.

Vid driftstopp, stöld eller tillgrepp där reparation varar längre än en timme, har du rätt till hyrbil. Moderna Försäkringar ersätter hela dygns- och kilometerhyrbilskostnaden för bil av max samma bilstorlek som den egna, dock inte eventuell självriskelimineringspremie. Hyrbilen tillhandahålls i maximalt tre dygn. Om hyrbil inte kan ordnas förmedlar och betalar Moderna Försäkringar transport av bilens förare och passagerare till resmålet eller hemorten. Transporten sker med tåg eller om resan beräknas ta längre tid än sex timmar (vid utlandsresa tio timmar) med flyg i turistklass istället.

Hämtning av bil, som reparerats eller kommit till rätta efter stöld, ombesörjs av bilägaren. Moderna Försäkringar betalar transport med billigaste transportmedel för en person från hemorten eller resmålet för att hämta bilen (inklusive eventuell släp- eller husvagn).

Vid utlandsresa gäller att Moderna Försäkringar betalar, med hänsyn till omständigheterna, hemtransport av förare och passagerare med billigaste transportmedel.

J3.6 Begränsningar

Högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår ersätts. Moderna Försäkringar ersätter inte händelser/skador:

- som inträffar under tävling eller träning för tävling med bilen
- kostnader för telefonsamtal, kost eller liknande
- utlägg som förare eller passagerare normalt skulle ha haft under resan, så som vägtullar, drivmedel, broavgifter, logi eller liknande.

J3.7 Försäkringen upphör

Assistans upphör att gälla:

- om ordinarie bilförsäkring ändras till enbart trafikförsäkring
- när bilen ställs av i Vägtrafikregistret.

J3.8 Självrisk

Självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

J4 Kombi – Hyrbil, Assistans och självriskreduktion vid skadegörelse utförd av tredje man

Kombi kan endast tecknas som tillägg till bilförsäkring som har halv- eller helförsäkring. Kombi omfattar J1 (Hyrbilstillägg), J3 (Assistans), samt självriskreduktion vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1.

Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

J4.1 Begränsningar

Vi gör avdrag från hyrbilersättningen för avbrotts- eller stilleståndserättning som du i samma skada har rätt att få från annan försäkring. Assistans ersätter högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår.

J4.2 Försäkringen upphör

Kombi upphör att gälla:

- när bilen ställs av i Vägtrafikregistret
- om ordinarie bilförsäkring ändras till att omfatta enbart trafikförsäkring
- vid försäkringsavtalets förnyelse det kalenderår som bilen uppnår 15 år, räknat från första registreringsdatum.

J4.3 Självrisk

Hyrbil – självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

Assistans – självrisk framgår av ditt försäkringsbrev.

Vid uppsåtlig skadegörelse utförd av tredje man - självrisk framgår av ditt försäkringsbrev. Har bilen vagnskadegaranti eller saknar bilen vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti lämnas ersättning med högst det belopp som framgår av ditt försäkringsbrev.

Skadegörelse ska alltid anmälas till polisen och kopia av polisanmälan ska sändas till oss.

J5 Allrisk Bil

Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad bilförsäkring i Moderna Försäkringar. Om det framgår av ditt försäkringsbrev att Allrisk Bil ingår gäller utöver de allmänna försäkringsvillkoren även följande villkor.

J5.1 När försäkringen gäller

Allrisk Bil gäller vid trafikolycka eller annan skada på och i bilen och bitillbehör som orsakats av plötslig och oförutsedd händelse av annat slag än vad som beskrivs under de allmänna försäkringsvillkoren.

Särskilda aktsamhetskrav

Se generella aktsamhetskrav, avsnitt D1. Om aktsamhetskraven inte är uppfyllda kan ersättningen sättas ned i enlighet med avsnitt D4.3 (Åsidosättande av aktsamhetskrav eller annan föreskrift i försäkringsvillkoren).

J5.2 Var försäkringen gäller

Allrisk Bil gäller för händelser som inträffar i Sverige och inom det så kallade gröna kortsystemet.

J5.3 Anmälan och begäran om service

Anmälan och begäran om service i och med skadehändelsen lämnar du direkt till Moderna Försäkringar. Du ska då lämna uppgifter om försäkringsomfattning och bilens registreringsnummer – uppgifter som Moderna Försäkringar behöver för sin handläggning. Moderna Försäkringar Bilskador telefonnummer 010-219 10 90.

J5.4 Ersättning

Allrisk Bil ersätter:

- skador på bilinredning efter plötslig och oförutsedd händelse, till exempel utspilld färg
- skador på innertak vid lastning
- borttappade bilnycklar; nya bilnycklar och omkodning av befintliga bilnycklar
- tankning av fel bränsle; bärgning betalas till närmaste lämpliga verkstad och rengöring av bränsletank.

J5.5. Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp framgår av ditt försäkringsbrev.

J5.6 Begränsningar

Högst tre händelser/skador som inträffat under ett och samma försäkringsår ersätts. Försäkringen ersätter inte händelser/skador:

- som inträffar under tävling eller träning för tävling med bilen
- som uppstår i samband bränslestopp
- som omfattas av brand-, stöld-, maskinskade-, glas-, räddnings-, rättsskydds-, samt vagnskadeförsäkring/vagnskadegaranti eller annan tilläggsförsäkring.

J5.7 Försäkringen upphör

Allrisk Bil upphör att gälla:

- om ordinarie bilförsäkring ändras till omfattningen trafikförsäkring
- när bilen ställs av i vägtrafikregistret.

J5.8 Självrisk

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

J6 Premiereduktion vid ofrivillig arbetslöshet

Premiereduktion vid ofrivillig arbetslöshet ingår som utökad grundskydd i din bilförsäkring. Försäkringen upphör vid månadsskiftet före den månad försäkringstagaren fyller 65 år.

J6.1 Försäkringen ersätter

Försäkringen ersätter halva försäkringspremien (det vill säga 6 månader) för aktuell försäkringsperiod från det att den ofrivilliga arbetslösheten inträdde, förutsatt att karenstiden har passerat och övriga kvalifikationskrav är uppfyllda. Om du utnyttjat premiereduktionen, måste du för att bli berättigad till ersättning igen åter varit yrkesverksam på heltid i minst 12 månader men även uppfylla karensen och övriga kvalifikationskrav enligt nedan.

J6.2 Karens och kvalifikationskrav

För att få ersättning måste du uppfylla samtliga krav enligt nedan:

1. *Karens* – Du kan få premiereduktion om du har varit ofrivilligt arbetslös i mer än 3 månader (karenstid). Med arbetslös menas att du står till arbetsmarknadens förfogande på heltid, det vill säga inte till någon del är arbetsoförmögen på grund av sjukdom. Du får inte heller ha lämnat ditt arbete utan giltig anledning eller blivit uppsagd från ditt arbete på grund av personliga skäl.

2. *Försäkringstidens längd* – Du kan få premiereduktion om denna försäkring gäller när den ofrivilliga arbetslösheten inträder och försäkringen har gällt under en sammanhängande tid av minst 18 månader. Om du byter bil och fortsatt varit försäkrad via Akademikerförsäkring får du tillgodoräkna dig tiden för den tidigare bilen.

3. *Medlemskap i något av Akademikerförsäkrings Ägarförbund* – Du kan få premiereduktion om du som blir ofrivilligt arbetslös är medlem i något av Akademikerförsäkrings Ägarförbund och har varit det i minst 18 månader innan den ofrivilliga arbetslösheten inträder, varav minst 12 månader ska ha varit som yrkesverksam på heltid. Studentmedlemskap räknas som kvalifikationstid, du måste dock ha varit yrkesverksam på heltid i minst 12 av de 18 månader som utgör kvalifikationstiden för att bli berättigad till premiereduktion.

AB. Allmänna bestämmelser

Utöver försäkringsvillkoren gäller också reglerna i Försäkringsavtalslagen för din försäkring. Följande allmänna bestämmelser för försäkringen är bland annat hämtade ur den lagen.

AB 1 Avtalet och premien

AB 1.1 Försäkringstiden

Försäkringen gäller under den tid som står på försäkringsbrevet. Om du tecknar försäkringen samma dag som den ska träda i kraft gäller den dock inte förrän efter det klockslag du tecknar den.

Kan försäkringstidens början inte fastställas, börjar den dagen efter den dag då du meddelat oss att du vill teckna försäkring.

Om försäkringen är giltig endast under förutsättning att premien betalas före försäkringstiden, börjar den gälla dagen efter premiebetalningen.

Moderna Försäkringar ansvarar endast för skada genom händelse som inträffar under försäkringstiden om inte annat särskilt anges i försäkringsvillkoren. Om skada uppkommit successivt ansvarar Moderna Försäkringar endast för den del av skadan som uppkommit under försäkringstiden i Moderna Försäkringar.

B 1.2 Förnyelse av försäkringen

Vid försäkringstidens utgång förnyas försäkringen automatiskt för ytterligare ett år, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna. Förnyelse sker dock inte om försäkringen vid försäkringstidens utgång har sagts upp att upphöra vid denna tidpunkt eller försäkringstagaren har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

AB 1.3 Din rätt att säga upp försäkringen

Vill du säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång, får du göra detta när som helst dessförinnan.

Du får säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan, om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar en annan liknande omständighet.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt AB 1.2 (Förnyelse av försäkringen) kan du, innan du har betalat någon del av premien, säga upp försäkringen att upphöra med omedelbar verkan.

En förnyad försäkring upphör också omedelbart, om du utan att betala premie för denna försäkring tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Har vi begärt ändring av försäkringsvillkoren under försäkringstiden enligt avsnitt AB 1.5 (Ändring av villkoren), får du säga upp försäkringen till den tidpunkt då ändringen annars skulle börja gälla. Uppsägningen ska göras före denna tidpunkt.

Du får också säga upp försäkringen vid skada om vi väsentligt åsidosätter våra skyldigheter enligt Försäkringsavtalslagen eller enligt försäkringsvillkoret.

AB 1.4 Vår rätt att säga upp försäkringen

Till försäkringstidens utgång

Vi får säga upp försäkringen till försäkringstidens utgång om vi har särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägningen avsänts till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

Under försäkringstiden

Vi får säga upp försäkringen att upphöra under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt era förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Vår uppsägning blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Beträffande uppsägning på grund av dröjsmål med betalning av premie gäller vad som sägs i avsnitt AB 1.6 (Betalning av premie).

AB 1.5 Ändring av villkoren

Vid förnyelse av försäkringen

Om vi önskar ändra försäkringsvillkoren vid förnyelse av försäkringen meddelar vi dig detta senast i samband med att vi sänder dig kravet om premiebetalning. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi erbjuder.

Under försäkringstiden

På begäran av oss kan försäkringsvillkoren ändras under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot försäkringsbolaget eller det annars finns synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då vi avsänt skriftligt meddelande till dig om ändringen.

AB 1.6 Betalning av premie

Första premien

Första premien för försäkringen ska betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsänt premieavi till dig.

Premie vid förnyad försäkring

Premie för en förnyad försäkring ska betalas senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Premien behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premieavi till dig.

Utöver vad som anges i försäkringsvillkoren ovan angående premiebetalning gäller bestämmelserna i autogiroavtalet. Om autogiroavtalet upphör att gälla aviseras premie för obetald del av försäkringstiden. Premien ska betalas enligt reglerna i detta försäkringsvillkor.

Följder av försenad betalning

Betalas inte premien i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift. Vi har rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag då vi skickat ett skriftligt meddelande till dig om uppsägningen. Försäkringen upphör inte om du inte har kunnat betala premien inom den angivna tidsfristen på grund av svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder. Då får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort, dock senast tre månader efter tidsfristens utgång.

AB 1.7 Betalning av tilläggspremie

Har den avtalade premien höjts under försäkringstiden, ska tilläggspremien betalas inom 14 dagar efter den dag då vi avsände premieavi till dig.

Följder av dröjsmål

Om tilläggspremie inte betalas i rätt tid får vi räkna om försäkringstiden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som betalats.

Sedan skriftligt besked om sådan omräkning av försäkringstiden har avsänts till dig gäller försäkringen under den kortare tid som följer av omräkningen, dock minst under 14 dagar efter det att besked har avsänts.

AB 1.8 Svensk lag

Svensk lag tillämpas på det mellan dig och oss träffade avtalet.

AB 1.9 Moderna Försäkringars integritetspolicy

Dina personuppgifter behandlas i enlighet med EU:s dataskyddsförordning och kompletterande svensk dataskyddslagstiftning. Personuppgifterna som behandlas är t.ex. namn, adress, personnummer, ekonomiska förhållanden, betalningsinformation, hälsotillstånd, övriga uppgifter som behövs för tecknande, förnyelse eller ändring av försäkring eller övrig försäkringsadministration, såväl som uppgifter som lämnas i samband med skadereglering etc. Uppgifter kan för nämnda ändamål komma att lämnas ut till samarbetspartners, inom och utom EU- och EES-området, försäkringsförmedlare eller andra bolag inom koncernen. Uppgifterna kan enligt lag även behöva lämnas ut till myndigheter.

För fullständig information om behandlingen av personuppgifter, se Moderna Försäkringars integritetspolicy på www.modernaforsakringar.se/integritet.

Moderna Försäkringar är personuppgiftsansvarig. Du har rätt att få veta om hur dina uppgifter behandlas av oss och få ett utdrag om detta (registerutdrag). Du har även rätt att få felaktiga uppgifter rättade eller raderade i vissa fall. Du kan även begära att hanteringen begränsas eller invända mot hanteringen av dina uppgifter samt begära att de uppgifter du själv har lämnat till oss flyttas till någon annan (s.k. dataportabilitet). Du kontaktar oss genom att skriva till dataskydd@modernaforsakringar.se eller till Moderna Försäkringar, Dataskyddsombud, Box 7830, 103 98 Stockholm. Genom att kontakta oss kan du även begära att integritetspolicyn skickas per post till dig samt meddela att dina personuppgifter inte ska användas för direktmarknadsföring.

Moderna Försäkringar äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador i anledning av denna försäkring. Moderna Försäkringar kan också lämna uppgifter till Larmtjänst AB (Larmtjänst) gällande stöldanmält och eftersökt gods i anledning av denna försäkring. Behandlingen är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen. För närmare information om Larmtjänst och behandling av personuppgifter, se www.larmtjanst.se.

AB 2 Regler i särskilda fall

AB 2.1 Annat avtal eller garanti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande.

Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

AB 2.2 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

AB 2.3 Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

AB 2.4 Dammgombrott

Försäkringen gäller inte för skada vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med gombrott av vattendamm.

AB 2.5 Terroristhandling

Försäkringen gäller inte för skada genom spridning av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terroristhandling. Med terrorism avses en handling, inkluderande men ej begränsad till, användandet av styrka eller våld och/eller hot om detsamma, av person eller grupp (grupper), vare sig någon handlar enskilt eller på någons uppdrag eller i samband med någon organisation (organisationer) eller regering (regeringar), betingande av politiska, religiösa, ideologiska, eller etniska syften eller skäl inkluderande avsikten att påverka regeringar och/eller försätta allmänheten, eller del av allmänheten, i fruktan.

AB 2.6 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som uppstår om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

AB 3 Ersättning vid försäkringsskada

AB 3.1 Utbetalning av ersättning

Försäkringsersättning, som inte avser periodiska utbetalningar som livränta, betalar vi ut senast en månad efter det att du har uppfyllt dina åtaganden enligt avsnitten D3.1 – D3.4 (Reglering av skada).

Har du rätt till ett visst belopp, utbetalar vi detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas betalar vi ersättning senast en månad efter det att du visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Om myndighet har utfärdat förbud mot att skadad egendom återställs och detta beslut överklagats betalar vi ersättning senast en månad efter det att vi fått reda på att besvären inte lett till någon ändring.

AB 3.2 Ränta

Betalar vi ersättning efter utgången av den månad som angetts i moment AB 3.1, Utbetalning av ersättning, betalar vi dröjsmålsränta enligt 6 § Räntelagen (1975:635).

Under polisutredning eller värdering enligt avsnitt AB 2.6 (Force Majeure), betalar vi dock ränta endast enligt Riksbankens referensränta. Ränta betalas inte om beloppet är mindre än 100 kr.

AB 3.3 Preskription

Preskription gällande ersättning från trafikförsäkring

Den som vill ha ersättning enligt trafikskadelagen måste väcka talan inom tio år från skadehändelsen. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket.

En talan får väckas efter den tid som anges i första stycket endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om den skadelidande har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till ersättning förlorad.

Preskription gällande andra anspråk än ersättning från trafikförsäkringen

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

AB 3.4 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring. Du har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvaret mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

AB 3.5 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skada på lös egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska utses av svensk handelskammare om parterna inte enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter i sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur han beräknat skadans värde. Han ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan han blivit utsedd. Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala 500 kr, samt 10 % av överskjutande belopp, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning.

Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi dock hela kostnaden.

AB 3.6 Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalat ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan.

I den mån annan ansvarar har vi även rätten, att för din räkning, reklamera.

AB 4 Kontakt och omprövning

Om vi inte är överens

Vår målsättning är nöjda kunder och det är värdefullt för oss att få ta del av dina synpunkter, oavsett om du är nöjd eller anser att det finns områden där vi kan bli bättre. Vår förhoppning är att ditt klagomål ska kunna klaras upp genom en dialog mellan oss.

I första hand

Om du inte är nöjd med beslutet i ett ärende eller hur du blivit bemött ber vi dig vända dig till den som handlagt ärendet, kontaktuppgifter hittar du i beslutsbrevet från handläggaren. Om du istället vill att ditt ärende ska omprövas av en ansvarig på avdelningen ser vi gärna att du mejlar ditt klagomål till bilskador@modernaforsakringar.se. Vill du hellre skriva ett brev är adressen Moderna Försäkringar, FE 370, 106 56 Stockholm.

För att så snabbt som möjligt kunna hjälpa till med klagomålet, vänligen ange ditt namn, skadenummer samt vad du är missnöjd med. Har du kompletterande information eller underlag som handläggaren inte tagit del av tidigare ber vi att du skickar med även detta.

I andra hand

Vi rekommenderar att du i första hand följer anvisningarna enligt ovan; det är ofta tillräckligt för att situationen ska klaras upp. Om du inte är nöjd med vårt beslut kan du begära en prövning av ditt ärende i Moderna Försäkringars Överprövningsnämnd genom att vända dig till Klagomålsansvarig. Vi ber dig beskriva vad du anser är fel i beslutet samt ange namn och skadenummer. Ditt skadenummer finner du högst upp till höger i ditt beslutsbrev.

Du når Klagomålsansvarig genom att fylla i formuläret på:

www.modernaforsakringar.se/kontakta-oss/klagomal

Vill du hellre skriva ett brev är adressen:

Moderna Försäkringar
Klagomålsansvarig
Box 7830
103 98 Stockholm

Moderna Försäkringars Överprövningsnämnd

Nämnden är fristående från skade- och säljorganisationen och består av en jurist som är ordförande och en Kundombudsman. Nämnden prövar både konsument- och företagsärenden och sammanträder ungefär varannan vecka. Du kan inte personligen närvara vid nämnd-sammanträdet men Kundombudsmanen har till uppgift att ta till vara dina intressen och framföra dina synpunkter.

De flesta ärenden kan prövas av nämnden men det finns några undantag, till exempel ärenden som inte först har omprövats på berörd avdelning och klagomål som inkommit mer än ett år efter att Moderna meddelat slutligt beslut i ärendet. Om du vill få ett ärende prövat av nämnden, kontakta Klagomålsansvarig. Prövningen är kostnadsfri.

Andra vägar för rådgivning och prövning

Opartisk rådgivning

Du som är privatperson kan få kostnadsfri hjälp i frågor som rör försäkring eller skadereglering genom att kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå. För mer information, se www.konsumenternas.se eller ring 0200-22 58 00.

Du kan även vända dig till Hallå Konsument, www.hallakonsument.se, eller den kommunala konsumentvägledningen för råd och hjälp. För att se vad just din kommun erbjuder, se din kommuns hemsida.

Allmänna Reklamationsnämnden

Du som är privatperson har möjlighet att göra en anmälan till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN). ARN prövar kostnadsfritt tvister mellan företag och privatpersoner. Moderna garanterar att medverka vid prövningen och sedan följa ARN:s beslut. För mer information se www.arn.se, eller skriv till ARN, Box 174, 101 23 Stockholm, Tel. 08-508 860 00, arn@arn.se.

Domstol

Det finns alltid möjlighet att väcka talan i allmän domstol. Se www.domstol.se.

Svensk Försäkrings Nämnder

Nämnden för Rättsskyddsfrågor och Ombudskostnadsnämnden prövar ärenden som gäller rättsskyddsförsäkring. För mer information om vilka ärenden Svensk Försäkrings Nämnder prövar se www.forsakringsnamnder.se. Svensk Försäkrings Nämnder, Box 24067, 104 50 Stockholm, Tel. 08-522 787 20, info@forsakringsnamnder.se.

Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden prövar ärenden som rör personskada i följd av trafik. Trafikskadenämnden lämnar rådgivande yttranden om bedömning och beräkning av ersättningsfrågor gällande trafikskadeersättning. För mer information se www.trafikskadenamnden.se. Trafikskadenämnden, Box 24048, 104 50 Stockholm. Tel. 08-522 787 00.

Rättsskydd vid tvist mot Moderna Försäkringar

Om du har en försäkring som innehåller ett rättsskyddsmoment kan detta rättsskydd även komma att gälla vid en tvist mot oss. Rättsskyddsförsäkringen gäller under de förutsättningar som framgår av försäkringsvillkoren. Du måste särskilt ansöka om rättsskydd i det bolag där du har en rättsskyddsförsäkring.

Preskription – en sammanfattning av gällande lagregler

Trafikskadelagen – skadehändelse

som inträffat från och med 1 januari 2015

Den som vill ha ersättning enligt trafikskadelagen måste väcka talan inom tio år från skadehändelsen. Om den skadelidande begär omprövning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen får talan dock väckas inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde.

Om den som vill ha ersättning har anmält skadan till försäkringsgivaren inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att försäkringsgivaren har förklarat sig ha tagit slutlig ställning till anspråket.

En talan får väckas efter den tid som anges i första stycket endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen ska det särskilt beaktas om den skadelidande har varit förhindrad att framställa anspråket i tid.

Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till ersättning förlorad.

Försäkringsavtalslagen – försäkringsfall

som inträffat från och med 1 januari 2015

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Om talan inte väcks enligt ovan angivna tidsfrister, går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Försäkringsfall och skada som inträffat innan 1 januari 2015

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning måste väcka talan mot försäkringsbolaget inom tre år efter att ha fått kännedom om att anspråket kunde göras gällande och i varje fall inom tio år från det att anspråket tidigast kunde göras gällande. Annars går rätten till ersättning förlorad. Om anspråk har framställts till försäkringsbolaget inom denna tid, är fristen enligt första meningen alltid minst sex månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Aktsamhetskrav – Du ska ta hand om din försäkrade egendom så att det så långt det är möjligt förhindras att den blir skadad. Om inte aktsamhetskraven följs kan ersättningen sättas ned (minskas) helt eller delvis.

Annulotion – Åtgärd för att få försäkringen att upphöra.

Avi/Avisering – Meddelande om vad och när du ska betala.

Avställningsförsäkring – Försäkring under avställningstiden som kan omfatta brand, stöld, glas, rättsskydd och vagnskada.

Fabriksmonterad utrustning – Fordonsmärkesunik i fordonet integrerad originalutrustning som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Föreskrifter – Regler för hur du ska ta hand om din egendom. Den som bryter mot någon föreskrift riskerar att få avdrag på ersättningen.

Försäkrad – Var och en till vars förmån försäkringen gäller enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsfall – Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Försäkringstagare – Den som har försäkringsavtal med bolaget.

Försäkringstariff – Den premieprislista försäkringsbolaget tillämpar, som grundas på statistik och antaganden om den försäkrade.

Grundsjälvrisk – Grundsjälvrisk är den självrisk som framgår av försäkringsbrevet.

Grönt kort – Internationellt försäkringsbevis som kan utfärdas av Moderna Försäkringar.

Medicinsk invaliditet – Med medicinsk invaliditet avses en bestående fysisk funktionsnedsättning utan hänsyn till den skadades yrke, fritidsintressen eller andra speciella förhållanden. Graden av invaliditet bestäms med ledning av för försäkringsbranschen fastställd tabell, "Gradering av Medicinsk Invaliditet".

Motordrivet fordon – Alla fordon som för sitt framförande är försett med motor, t.ex. bilar, motorcyklar och mopeder.

Nedsättning – Om aktsamhetskraven i villkoret inte följts, kan ersättningen sättas ned, d.v.s. minskas. Hur stor nedsättningen blir beror på omständigheterna i det enskilda fallet, som försummens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

Plötslig och oförutsedd händelse – Den händelse som utlöst skadan ska ha haft ett snabbt förlopp (plötsligt). Händelsen ska ha inträffat oväntat och normalt inte gå att förutse och därigenom förhindra (oförutsedd).

Prisbasbelopp – Basbelopp enligt Lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det basbelopp som gällde det år skadan hände.

Självrisk – Den del av skadekostnaden som den försäkrade själv svarar för. Självrisken dras av från skadekostnaden.